

VNS 5/2026 vp Valtioneuvoston selonteko liiallisen alijäämän korjaamisesta Eduskunnan valtiovarainvaliokunnalle

1 Yleistä

Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n näkemyksen mukaan valtioneuvoston selonteko perustuu realistiseen talouskuvaan sekä voimassa olevaan lainsäädäntöön ja siinä tuodaan esille keskeisimmät julkisen talouden kehitykseen vaikuttavat tekijät.

Suomen julkisessa taloudessa on edelleen huomattava ja aiemmasta kasvanut pitkän aikavälin epätasapaino ennen kaikkea puolustus- ja korkomenojen voimakkaan kasvun sekä heikon kansainvälisen talousympäristön vuoksi.

Finanssipolitiikan virityksen pitäminen maltillisena vuosina 2025–2026 on suhdannenäkökulmasta ymmärrettävää. EK:n näkemyksen mukaan kevään 2026 kehysriihessä olisi tarvittu vahvempia kasvutoimia esimerkiksi verotuksessa, vienninedistämisessä ja investointiympäristön kehittämisessä.

2 Yksityiskohtaisempia huomioita

EK korostaa sitä, että julkisen talouden seurannassa ja ohjauksessa käytetyt parametrit riippuvat voimakkaasti talouskehityksestä ja sen ennusteista. Erityisesti vuodelle 2028 ennustettu tasapainotustarve on altis muutoksille talouden ennusteurassa.

Selonteko perustuu valtiovarainministeriön ennusteisiin, jotka ovat riippumattomia ja joiden on todettu olevan tarkkuudeltaan hyvin vertailukelpoisia muiden vastaavien ennustelaitosten kanssa.

Uusimmat tiedot Suomen talouskehityksestä ovat kuitenkin selvästi aiempaa myönteisemmät, mitä ei ole ehditty huomioimaan selonteon pohjalla olevassa VM:n ennusteurassa. Mikäli tilastotietoja ei tarkisteta merkittävästi heikompaan, talouskasvu tulee todennäköisesti selvästikin ylittämään valtiovarainministeriön kuluvaan vuoden ennusteet. Tällä olisi vaikutusta myös Suomelta vaadittavaan sopeutuksen aikatauluun nopeuteen.

EK korostaa silti, että Suomen julkisen talouden alijäämä on suurelta osin rakenteellinen eikä se korjaudu merkittävälläkään suhdannekäännteellä. Tulevina vuosina tarvitaan joka tapauksessa huomattavaa tasapainotusta julkiseen talouteen. Sen sijaan EU-lainsäädännön asettamat vaatimukset sopeutuksen aikaurasta voivat lähivuosien osalta muuttua.

EK pitää erityisen tärkeänä hallituksen huomiota siitä, että korkean kokonaisveroasteen oloissa julkisen talouden sopeutus häiritsee vähemmän talouskehitystä, jos se tehdään hillitsemällä menojen kasvua.